

אבו רמילה ואח'
ע"י בא-כוח עו"ד טל חסין ואח'

ה ע ו ת ר י ם

נ ג ד

1. מפקד מג"ב עוטף ירושלים

2. מפקדת מג"ב עוטף ירושלים

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
שדרות וולפסון 2, קריית הממשלה ע"ש דוד בן-גוריון
ירושלים, ת"ד 49029, מיקוד 9149001
טל': 073-3925590; פקס: 02-6467011
דוא"ל: HCJ-Dep@justice.gov.il

ה מ ש י ב י ם

תגובה מקדמית מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד (כב' השופטת דפנה ברק-ארז) מוגשת בזאת תגובה מקדמית מטעם המשיבים.
2. עניינה של העתירה דנן, בבקשת העותרים כי בית המשפט הנכבד יתן צו על תנאי אשר יורה למשיבים לנמק כדלקמן:

א. מדוע לא יאפשרו לחולים תושבי כפר עקב, שכונה בשטח המוניציפלי של ירושלים הממוקמת מעבר לגדר ההפרדה, הנדרשים להגיע לבתי החולים ולמסגרות טיפוליות בירושלים בתכיפות, ולעתים אף בדחיפות, להיכנס לעיר דרך מחסום אל-ג'ב.

ב. מדוע לא יפרסמו כתובת דוא"ל להגשת בקשות למתן אישור מעבר באל-ג'ב, את רשימת המסמכים הנדרשת לצורך קבלת האישור ולוח זמנים למענה לבקשה.

3. כפי שיפורט להלן, נוכח החלטתם העדכנית של המשיבים בנוגע לטיפול בבקשות לשימוש במעבר אל-ג'ב מטעמים הומניטריים-רפואיים, ומשהעותרים קיבלו אישור מעבר דרך מעבר אל-ג'ב, עמדת המשיבים היא כי דין העתירה להימחק.

הכל כפי שיפורט להלן.

4. בעקבות פעולות טרור שבוצעו על-ידי תושבים פלסטינים בתחום מדינת ישראל וביישובים הישראליים באזור יהודה ושומרון (להלן: **האזור**), החליטה ממשלת ישראל בתחילת שנת 2002 להקים גדר ביטחון בין ישראל לבין שטחי האזור, ולמנוע את מעברם החופשי של תושבי האזור לשטחים הנמצאים בצידה ה"ישראלי" של גדר הביטחון. כחלק מהקמת גדר הביטחון, תוכננו ונבנו עשרות מעברים אשר יאפשרו תנועה בין שטחי האזור לישראל.
5. אשר לגדר הביטחון העוטפת את העיר ירושלים – תוכננו ונבנו 16 מעברים אשר יאפשרו תנועה בין שטחי האזור לבין ישראל, לרבות לצורך כניסת אזרחי ותושבי ישראל המתגוררים מעבר לגדר הביטחון ולצורך כניסת תושבי האזור בעלי היתרים שונים, כמו למשל היתרי עבודה (להרחבה בעניין הקמת גדר הביטחון בעוטף ירושלים, ראו פסק הדין בבג"ץ 5488/04 **מועצה מקומית אלראם נ' ממשלת ישראל** (אר"ש 13.12.2006)).
6. לענייננו, אזרחים ותושבי קבע ישראלים המתגוררים בכפר עקב – שעליהם נמנים העותרים בעתירה דנן – עוברים בשגרה במעבר קלנדיה. יצוין, כי מעבר זה משרת גם תושבי קבע ישראלים נוספים וכן תושבי אזור בעלי היתרי כניסה לישראל; וכן כי מדובר במעבר הגדול ביותר מבין כל מעברי עוטף ירושלים, שבו פועלים מספר נתיבי כלי הרכב הגדול ביותר מבין המעברים.
7. בצדו של מעבר קלנדיה, מעבר חיזמה נמצא אף הוא מרחק נסיעה מכפר עקב ומשמש את התושבים המבקשים לעבור מהצד המזרחי של הגדר אל הצד המערבי.
8. אשר למעבר אל-ג'יב – העומד במוקד העתירה דנן – מעבר זה נבנה על מנת לשרת את תושבי שכונת אל-ח'לאילה של הכפר אל-ג'יב; תושבים מאל-ג'יב בעלי זיקה לאדמות בצדה המערבי של הגדר; ותושבי א-נבי סמואל (ראו גם: בג"ץ 426/05 **מועצת הכפר בידו ואח' נ' ממשלת ישראל**, פסקה 8 (מיום 10.9.06)). כמו כן עוברים במעבר מספר מצומצם של אוכלוסיות נוספות, כגון תושבי אזור בעלי היתר לעבודה ביישוב גבעת זאב. החל משנת 2023, משמש מעבר אל-ג'יב גם תושבי כפר קלנדיה מסוימים, הנמנים על הקבוצות המפורטות בהסכמות אליהן הגיעו הצדדים בבג"ץ 5985/22 **מועצת הכפר קלנדיה נ' מנכ"ל משרד הביטחון** (מיום 29.6.23), ואשר צורפו לפסק הדין.
9. במאמר מוסגר יצוין, כי בעקבות המצב הביטחוני, מוטל סגר על האזור, וזאת עד למתן פקודה אחרת. משמעות הדבר היא, כי תוקפם של היתרי הכניסה לישראל מותלה, למעט אוכלוסיות הומניטריות ייחודיות, וכן אוכלוסיות נוספות אשר לאחר בחינה פרטנית נמצא כי אלו חיוניות להמשך התפקוד התקין של המשק. כן יודגש, כי פקודת הסגר אינה חלה על אזרחים ותושבי קבע ישראלים.

10. בניגוד לתנועה במעבר קלנדיה או במעבר חיזמה, התנועה במעבר אל-ג'יב מתאפשרת בכפוף לאישור פרטני. האישורים הפרטניים ניתנים, ככלל, למי ששייך לאוכלוסיות המצויות בפסקה 8 לעיל.
11. לשלמות התמונה יצוין, כי בנוגע למעבר קלנדיה, תלויה ועומדת עתירה אחרת העוסקת בהיקף התפעול של המעבר נוכח הנסיבות החריגות ביותר של המצב הביטחוני מאז פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" (בג"ץ 8026/23 אבו חלף נ' מפקד מחוז ירושלים, משטרת ישראל; להלן: **בג"ץ 8026/23**). מבלי למצות את תיאור הדברים יצוין, כי בעקבות פרוץ המלחמה, חלו שינויים משמעותיים בסדרי הכוחות המוצבים במעברים לשם תפעול השוטף; זאת, בעיקרם של דברים, בעקבות גיוסם לשירות מילואים של מרבית המאבטחים הפועלים מטעם החברות הפרטיות, כמו גם אילוצי כוח האדם של כוחות מג"ב הפועלים במקום.
- נוסף על כך, מעבר קלנדיה מתאפיין כמעבר רגיש מאוד מבחינה ביטחונית. לעיתים מתרחשים במעבר קלנדיה אירועים ביטחוניים המחייבים סגירה זמנית של המעבר לתנועה. מטבע הדברים, סגירה זמנית של המעבר משפיעה על העוברים בו, לרבות על אזרחים ותושבים ישראלים. כמו כן, המתיחות הביטחונית החריגה מחייבת עריכת בדיקה ביטחונית קפדנית יותר מאשר בימי שגרה במעבר כלי הרכב. בידוק זה, העולה כדי צורך ביטחוני הכרחי, מוסיף אף הוא לעומסים הכבדים בשעות השיא בכלל המעברים.
12. בשל המורכבות המתוארת, ממ"ר עוטף ירושלים הקודם החליט לאפשר לקבוצות נוספות מוגדרות לעבור במעבר אל ג'יב הסמוך למעבר קלנדיה. בכלל זה, ניתנו אישורים למקרים הומניטריים הכרוכים במצב בריאותי שבגיניו נדרש להגיע לבתי חולים לצורך טיפולים חוזרים. לעניין זה הוגשו מספר הודעות לבית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ 8026/23 כשההודעה העדכנית ביותר המתייחסת לסוגייה זו הוגשה ביום 12.12.24.
13. בהתאם לאמור בהודעת העדכון מיום 12.12.24, במרוצת הזמן ניתנו אישורים פרטניים לעבור במעבר אל ג'יב – העומד במוקד העתירה דן – בנסיבות הומניטריות חריגות, בהמשך לפניות שהועברו לממ"ר עוטף ירושלים ונבחנו על ידו.
14. כעולה מן העתירה, מדיניות זו, אשר נועדה לתת פתרון ייעודי לקשיים שעלו על רקע אתגרי השעה, נבחנה מחדש על ידי ממ"ר עוטף ירושלים הנכנס. על רקע בחינה חוזרת זו, מספר פונים, תושבי כפר עקב, אשר ביקשו לעבור במעבר אל-ג'יב התבקשו לעשות שימוש במעבר קלנדיה המיועד, כאמור, לתושבי כפר עקב.
- ראו לעניין זה מענים שנמסרו לפונים כפי שצורפו לעתירה כנספחים ע/16 ו-ע/20.
15. בעקבות הגשת העתירה, ממ"ר עוטף ירושלים נדרש לעניינם של העותרים (אשר חלקם לא פנו קודם להגשת העתירה), והחליט, מטעמים הומניטריים חריגים, לאשר להם לעבור דרך מעבר אל-ג'יב, לצורך קבלת טיפול רפואי; וזאת, בשלב זה, עד ליום 27.12.25.

16. יודגש, כי הפתרון עליו נמסר לבית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ 8026/23 תוכנן כפתרון לנסיבות החריגות של התקופה, נוכח המורכבות שבתפעול מעבר קלנדיה, ואין הכרח כי הוא ימשיך כפתרון ארוך טווח. המשיבים שומרים על זכותם לבחון את המדיניות מעת לעת, בשים לב לנסיבות עדכניות רלוונטיות, כמקובל.
17. מבלי לפגוע באמור, ממ"ר עוטף ירושלים מבקש להודיע כי הוא יבחן פניות הומניטריות חריגות של תושבי כפר עקב שהם **אזרחים ותושבי קבע ישראליים**, הנדרשים להגיע לבתי החולים ולמסגרות טיפוליות בירושלים בתכיפות, לשימוש במעבר אל-ג'יב.
18. פניות אלה יוגשו לכתובת הדוא"ל של המינהל האזרחי וינותבו למינהלת התיאום והקישור: mnz@mgar.co.il. למען הסר ספק, ההחלטות בפניות יתקבלו על ידי ממ"ר עוטף ירושלים או מי מטעמו.
19. אשר למסמכים הנדרשים, הפניה תפרט את המצב הרפואי שבגינו מבוקש לעבור במעבר אל-ג'יב, וכן יצורפו אסמכתאות רפואיות מתאימות שיש בהן להעיד על קיומו של מצב כאמור, לרבות תדירות הטיפולים, דחיפותם והמקום שבו מבוצעים הטיפולים.
- כמו כן, על הבקשות לכלול את השם המלא ומספר תעודת הזהות של המטופל; השם המלא ומספר תעודת הזהות של הגורם המלווה את המטופל במצבים שבהם נדרש ליווי (ניתן להעביר פרטים של שני מלווים, אולם יותר מלווה אחד בלבד בכל נסיעה); ואת פרטי הרכב הרלוונטי למעבר, לרבות מספר לוחית הרישוי וכן תעודת רישוי.
20. אשר ללוחות הזמנים לטיפול בבקשות, ייעשה כל מאמץ למסור מענה בדוא"ל חוזר בהקדם הניתן, תוך 21 ימי עבודה.
21. משאישור המעבר מטעמים הומניטריים מתבסס על מצבו הרפואי של המבקש – מצב שמטבע הדברים יכול להשתנות במרוצת הזמן – האישור יינתן לתקופת זמן קצובה, בהתאם לשיקול דעתו של ממ"ר עוטף ירושלים, שלאחריה נדרש יהיה להגיש בקשה חדשה.
22. למען הסר ספק יובהר שוב, כי האפשרות להגיש פניה הומניטרית חריגה, בהתאם לאמור לעיל, שמורה לתושבי כפר עקב שהם אזרחים ולתושבי קבע ישראליים. כמו כן, כאמור, היא כפופה לבחינה שתבצע מעת לעת, בשים לב לנסיבות עדכניות רלוונטיות.
23. לעמדת המשיבים, בשים לב לסעדים שהתבקשו בעתירה אשר דומה כי באו לידי פתרון; וכן משהעותרים קיבלו אישור מעבר דרך מעבר אל-ג'יב; העתירה מיצתה את עצמה ודינה להימחק.

העובדות המפורטות בהודעה זו נתמכות בתצהירו של תנ"צ עירן לוי, מפקד מג"ב עוטף ירושלים.

היום, כ"א בכסלו תשפ"ו

11 בדצמבר 2025

מטר בן ישי, עו"ד

עוזר ראשי במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

דניאל מארקס, עו"ד

ממונה במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה